

l' 2018

5è Premi de
Literatura Breu
L'ACTUAL

Foto de família del jurat amb els guanyadors del V premi de literatura de l'Actual, divendres passat. || Q. PASCUAL

Els guanyadors del V Premi de Literatura Breu L'Actual

L'Actual va lliurar els seus premis literaris divendres passat en l'acte de inauguració del Castellar Vila de llibres

Divendres 20 d'abril, coincidint amb la presentació del projecte municipal 'Castellar, vila de llibres', el setmanari L'Actual va fer l'acte d'entrega dels premis al V Premi de Literatura Breu L'Actual. En total, enguany s'ha comptat amb 65 treballs presentats. De tots ells, se'n van premiar 10, a més d'un accèssit que va rebre la participant de més edat d'enguany, de 94 anys.

A l'acte, es va incidir en el fet que el certamen ja hagi arribat als cinc anys d'història. El Premi Microrelats L'Actual va néixer, amb aquest nom, l'any 2014 gràcies a la iniciativa particular de Toni Alfaro, aleshores col·laborador de la secció de cultura de L'Actual. Sense ànim de lucre, i

amb el recolzament de la regidoria de Cultura de l'Ajuntament, el premi va fer els primers passos amb l'objectiu d'oferir un espai on joves i adults poguessin participar amb els seus propis textos, molt curts (d'aquí el nom de Microrelats) al premi literari. Els relats sempre han estat valorats per un jurat expert i, els participants més puntuats, sempre han rebut un reconeixement en forma de regal, encara que el premi no sigui l'objectiu del certamen.

L'any 2015, el premi va seguir i es va ampliar, incorporant la modalitat de Poesia (només en la categoria adulta). En aquest sentit, el nom del certamen "Premi Microrelats L'Actu-

al" es va canviar per "Premi de Literatura Breu L'Actual", entenent que d'aquesta manera es contemplaven tots dos gèneres.

Després que Alfaro deixés la coordinació del premi, l'any 2016, per motius personals, Marina Antúnez, periodista de cultura de l'Actual, va agafar-ne el relleu. Des de l'aleshores, i fins avui, ha seguit amb la coordinació del certamen.

Al llarg d'aquests cinc anys, el nombre de participants s'ha mantingut, any rere any, amb una tisorada d'entre els 50 i 70 participants cada any. L'ànim d'oferir oportunitat de participació a tota la població segueix essent el pal de paller del premi. Amb

aquesta voluntat, les bases estableixen uns requisits mínims que facilitin la participació, tant dels joves com dels adults. En aquest sentit, aquest 2018 s'ha ampliat també als joves la participació en la modalitat de poesia. Des de l'Actual, es va agrair la col·laboració a totes les persones que, any rere any, l'han fet possible. Sobretot, als membres del jurat que han mostrat la seva predisposició i han valorat i premiat els treballs que s'han considerat de més qualitat.

Els agraïments a l'acte de divendres van ser per Carme Muñoz, Yolanda Gutiérrez, Gisela Pou, Anton Carbonell, Montse Gatell, Pilar Munt, Rosa Maria Baró, així com també als llacets

escènics a l'entrega, l'ETC, la Rosa Fité, la Margarida Gubern i Joan Solé, Espaiart, i enguany, T.I.C. Escènic.

Seguidament, es va procedir al nomenament del palmarès i, a continuació, el jurat va fer lectura dels tres primers premis. Aquest 2018, el jurat ha estat format per Gisela Pou, Anton Carbonell, Carme Muñoz, Montse Gatell, Rosa Maria Baró i Yolanda Gutiérrez. Als guanyadors del primer premi se'ls va regalar un eReader valorat en 115 euros aproximadament; als segons premis, un val de 60 euros a bescanviar en llibres a les llibreries Vallès, Espai Lector Nobel i La Centraleta, i als tercers premis, un val de 30 euros en llibres. ✦ || M. ANTÚNEZ

Palmarès de la cinquena edició del Certamen de literatura breu de L'Actual

Relats Categoria Adult

1. *El sopar*, de Pilar Munt Vidal
2. *Sotrac*, de José Luis Porras Duran
3. *Jocs de mitjanit*, de Xavi Huguet Rueda

Relats Categoria Jove

1. *Morts vivents*, d'Àngela Garcia Arroyo
2. *L'ocellet*, de Xavi Ramiro Martí
3. **(ex aequo)**. *Fer la maleta*, d'Ingrid Otaola Bernal
3. **(ex aequo)**. *La petita ciutat interminable*, d'Anna Gallardo Lajarín

Categoria de poesia

1. *Paraules que diguin*, de Rosa Maria Torrens Guerrini
 2. *Clavells podrits*, de Caterina Renom López
 3. *Vint versos*, de Jesús Gómez García
- Accèssit: *El Puig de la Creu*, d'Antònia Ferrer Volta

Acció poètica del Puig de la Creu

Els alumnes de primer d'ESO de l'institut van pintar per Sant Jordi un lema a la façana d'Els Colobres

Els nois i noies que van pintar el lema, dilluns passat, dia de Sant Jordi. || Q. PASCUAL

Els alumnes de primer d'ESO de l'institut Puig de la Creu ha portat a terme una acció poètica que va culminar dilluns passat coincidint amb la diada de Sant Jordi amb la pintada a una paret de l'escola bressol municipal Els Colobres d'un lema: "Toda la vida es ahora", títol d'un disc del cantautor Pablo Guerrero inspirat en el vers

del poeta Antonio Machado "Hoy es siempre todavía".

Per arribar a l'acció final de la pintada, els alumnes de primer, coordinats pel professor Enrique Turpin, han implicat tota la comunitat de l'institut i, a través d'un procés participatiu, finalment va ser triada la frase d'Antonio Machado. Cal as-

senyalar que el moviment de l'acció poètica és un fenomen literari i artístic que va arrencar a Mèxic a mitjans de les anys 90 quan el poeta Armando Alanis Pulido va començar a fer pintades amb lemes poètics a façanes de la ciutat de Monterrey. Amb el pas dels anys i sobretot gràcies a la proliferació de les xarxes socials com

Facebook el moviment d'acció poètica s'ha desenvolupat a nivell mundial amb presència a més de 30 països.

L'estil de l'acció poètica és similar a tot el món: com el que han fet els estudiants castellarencs, es tracta de pintar el lema amb pintura negra sobre un fons blanc. Amb el hashtag #acciopoetica ara es tracta de donar

difusió a través de les xarxes socials del tema castellarenc "Toda la vida es ahora".

Cal assenyalar també que l'institut Puig de la Creu, amb l'objectiu de fomentar la lectura, també ha creat un punt de 'bookcrossing' (d'intercanvi lliure de llibres) a les seves instal·lacions. ✦ || REDACCIÓ

Les bèsties que es desperten

El sabadellenc Mörth, el palauenc Abraxas, el sancugatenc Boc de Can Vernet, l'egarenc Drac Baluk Astharot i la Víbria castellarenca cridaven l'atenció dels més menuts a la plaça del Mercat, atrets per la màgia que desprenien els protagonistes de la IV Trobada de Bèsties de l'ETC. Aquestes figures immenses, construïdes amb fusta, fibra de vidre i amb una estructura de ferro, tenen una història de fantasia i mitologia al darrere. Avui en dia, se segueixen traient als carrers.

Abans d'arrencar amb el festival de pirotècnia, els diables de l'ETC i les colles convidades van fer sopar a davant del seu local. A les 21.30 h, la festa d'espurnes va desplaçar-se a la plaça del Mercat i va iniciar el recor-

regut cap a la plaça Calissó, la carretera de Sentmenat, el Passeig Tolrà, el carrer Torras i va acabar, una altra vegada, al lloc d'inici, la plaça del Mirador. Les bèsties tornaven al lloc de repòs, aquesta vegada, però, excidades enmig d'una pluja espectacular d'espurnes.

Com és habitual, hores abans del Correfoc d'aquest dissabte, les Bèsties convidades i la Víbria local van exposar-se al públic, en aquesta ocasió just davant de l'Auditori Miquel Pont, on es van presentar. Mitja hora més tard, a les 17.30 h, va haver-hi contes de Sant Jordi per a la canalla en català i en anglès, i a continuació, un concert del grup local Lòxias, al carrer de Colom. ✦ || G. PLANS

El Boc de Can Vernet de Sant Cugat va ser una de les bèsties convidades per l'ETC a la IV Trobada de Bèsties. || Q. PASCUAL

categoria adults

'1r

El sopar

Autora:
Pilar Munt Vidal

Aquest divendres el vapor s'enfila cap amunt per arrapar-se al vidre de la finestra. Just a sota, l'escorredora destil·la l'aigua bullent dels cigrons acabats d'enretirar del foc. Darrere el vidre entelat, despunten les llums d'un cotxe que aparca.

El cuiner convertit en poeta atansa el dit índex al baf del vidre, i la seva filla, dalt d'un tamboret, el segueix. Avui no només hi dibuixen el cor de cada divendres, sinó que també hi escriuen: **ΣΤΥΘΗΙΥΜΞΒ**.

A fora al carrer, sortint del vehicle, la dona i mare a qui cada setmana van dedicats els missatges d'amor llegeix l'escrit de la finestra i els bufa un petó. L'acompanya una família amb fills que no entén aquella paraula però sí el dibuix del cor. Llavors, el pare cuiner s'erigeix de puntetes per sobre la nuvolada, i a través de la finestra, els diu: "Ja venim!".

Davant la porta de casa, la mare fa girar les claus. Un drap eixuga quatre mans mullades que surten frisant de la cuina. La mare convida a entrar

la família que l'acompanya. El pare i la filla els reben amb una abraçada emocionada. Els nouvinguts somriuen. És un somriure compungit però alhora esperançat que deixa enrere l'esglai de les fronteres i el fred inhòspit dels mars i els camps per on han brandat. Entren amb reconfort dins aquella llar i, amb un agraïment infinit, l'omplen.

Aquest divendres el rebedor fa olor del *teskieh* de cigrons que el pare i la seva filla han cuinat per primera vegada, i també fa olor de pa amb tomàquet, i a solidaritat, i a acollida. Cap de les dues famílies no es coneix encara, i el bressol de la llengua que parlen és distant, però aquesta nit i les següents, el sopar els espera a tots a taula.

categoria adults

'2n

Sotracs

Autor:
José Luis Porras Duran

Tanco els ulls i tot és llum i colors. I esquitxades de vernís. I melodies rialleres que a tothom encomanen. Falten dues setmanes i es diria que ja el sento arribar.

Passejo cansada pels carrers del poble i veig a la gent feliç. Em saluden i compartim la joia d'una tardor benèvola, d'un suau vent que acaricia. Es diria que al meu voltant les revindicades resulten petits balls esmorteïts. Es camina més a poc a poc quan tens quelcom tan important que protegir.

Em recull davant de casa i obre la porta del copilot mentre em fa una petita reverència. Ric del seu posat mentre em lligo i ell fa la volta

i em mira burleta abans d'arrencar el motor.

El dinar resulta deliciós i coincidim que és música de violí allò que no deixa de sonar i envoltar-nos com una nebulosa.

Una setmana. Ja fa dies que ho tenim tot a punt. Res controlat però tot a punt. Sabem, ens ho han assegurat aquells que ja gaudeixen l'experiència, que res del previst s'acaba acomplint. Que ningú arriba mai a estar preparat del tot.

Ara ja no recordo com vam arribar-hi. Només, i a batzegades, em venen al cap imatges de la caiguda. Obro els ulls i m'engoleix la foscor més absoluta.

categoria adults

'3r

Jocs de mitjanit

Autor:
Xavi Huguet Rueda

Després de sopar la mare posa a dormir a la Laia de cinc anys vençuda per la son. Mentre la nena espera el petó de bona nit, la mare s'atansa a la seva filla i xiuxiuejant amb el dit índex a la boca li diu:

- Laia princesa, què et sembla si juguem a fet i amagar una estona? Serà molt divertit!

- Sí! Sí! Qui comença?

- I si juguem en el mateix equip, estem juntetes i ens imaginem que la Dora ens està buscant?

La mare no li deixa opció de resposta, agafa a la Laia a coll i de puntetes se'n van a l'habitació del final del passadís. De camí apaga el televisor i tanca els dos llums que queden encesos del menjador. Ja al terra, la nena corre divertida de la ma de sa mare; ella no riu.

Entren a les fosques sense fer soroll a l'habitació, on només hi ha una rentadora i un petit armari sense portes

que compleix amb dificultats la funció de rebost.

Tanca la porta amb molta cura i s'asseuen al terra just al seu darrere; la mare envolta amb força a la Laia mentre amb un somriure forçat li insisteix que no faci soroll, que la Dora no les trobarà i així guanyaran el joc. La nena s'abraça a la mare amb la innocència de l'infant. Vint-i-cinc minuts més tard la nena es queixa:

- Mama, podem deixar de jugar? Estic cansada i tinc son...

- Encara no princesa ...- amb amarga tendresa li pentina els cabells amb els dits.

A fora, el pare de la Laia segueix colpejant amb violència la porta i renegant amb la cara desencaxada, mentre subjecta amb la mà esquerra una doble malta a mig acabar.

categoria jove

'1r

Morts vivents

Autora:
Àngela Garcia Arroyo

Els morts vivents existeixen.

El procés per esdevenir-ne un és lent i dolorós, i no es mor només amb un tret, algú altre ha d'estar subjectant l'arma. En el meu cas, va disparar qui més estimava. Ella, sempre tan alegre com atabalada, començava sense adonar-se'n a preparar la meua fi. Primerament, va anar acumulant una sèrie d'incerteses sobre el seu món quotidià; en desconeixia el conegut. Més tard, va anar cometent una sèrie d'errors anormals en una persona de les seves condicions, fins que finalment va començar a executar tot-hom que es trobava al seu voltant: la seva família, els seus amics, jo... d'una manera desconsoladament simple: el meu nom ja no sonava als seus llavis. Els records que vam crear junts havien resultat ser una herència solament per a mi, i la seva mirada, la mirada tendra que havia arribat a posar mentre em pentinava o em preparava l'esmorzar, en deixar-me a la porta de l'escola

o en cantar-me perquè m'adormís, aquella mirada va desaparèixer per deixar pas a dos pous negres sense emocions, pensaments o vida. Ella veia, observava; però ja no mirava. I això era el que més mal em provocava.

Ja no soc el seu fill, soc un desconegut. Ja no estic viu per a ella. Ara estic mort però, irònicament, encara segueixo respirant.

Els morts vivents existeixen; es diuen oblidats.

categoria joves

'2n

L'ocellet

Autor:
Xavi Ramiro Martí

281, 280, 279, ... Un noi comptava els dies que quedaven per tornar a les vacances mentre la tutora donava la benvinguda al nou curs.

El noi va parar el recompte i va mirar cap la finestra, es va fixar en un ocell i va pensar que volava massa ràpid pel petit que era.

La professora seguia explicant i el nen, ara, mirava els seus companys, alguns antics, alguns nous, i recordava els bons moments.

183, 182, ... quedava un dia per Nadal, el noi, estava estirat al llit escoltant música, pensava què podria fer durant les vacances.

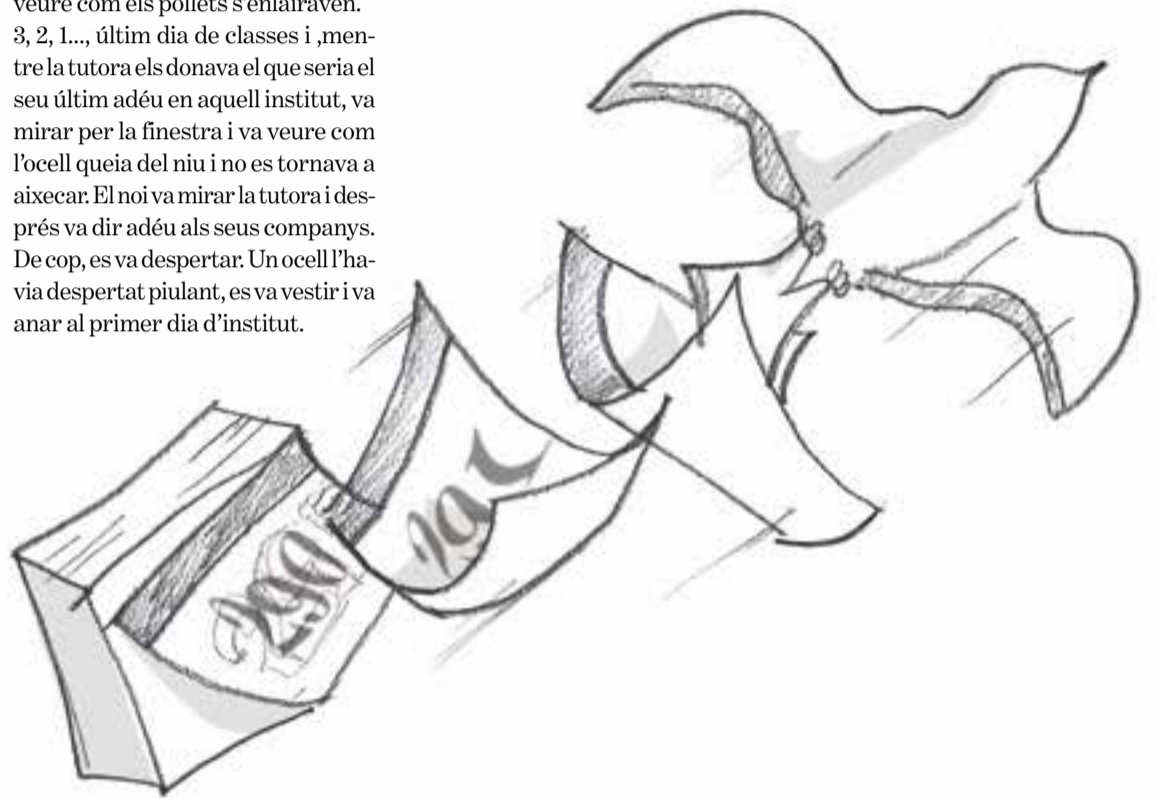
169, 168, ... quedava un dia per tornar de vacances i no havia fet res.

124, 123, ..., el noi enmig d'un examen, va mirar per la finestra, va veure l'ocell, en un niu alimentant els seus pollets.

74, 73, ..., el noi, a classe, en el temps lliure, es va fixar en els seus companys, distribuïts en tres zones diferents i parlant de temes diferents.

Va mirar de nou per la finestra i va veure com els pollets s'enlairaven.

3, 2, 1..., últim dia de classes i, mentre la tutora els donava el que seria el seu últim adéu en aquell institut, va mirar per la finestra i va veure com l'ocell queia del niu i no es tornava a aixecar. El noi va mirar la tutora i després va dir adéu als seus companys. De cop, es va despertar. Un ocell l'havia despertat piulant, es va vestir i va anar al primer dia d'institut.

categoria joves

'3r ex aequo

Fer la maleta

Autora:
Ingrid Otaola Bernal

Em disposava a fer la maleta pel llarg viatge que m'esperava, concretament dos dies abans d'agafar el vol.

Em veia en una situació complicada: una pila de roba infinita i una petita maleta de mà.

Van ser decisions dures per a mi! Treure aquell jersei tan bonic perquè ocupava massa espai... o la planxa del cabells... que sabia que tindria les seves conseqüències...

Crido a la mare perquè m'ajudi a plegar aquell sac de peces de roba, mentre jo observo per refer-la el dia de la tornada.

Es veu que cada samarreta s'ha de plegar estirada sense cap arruga; els pantalons no poden plegar-se mai amb les costures de la cintura i la dels turmells una a sobre de l'al-

tre, per així obtenir-ne més espai; la roba interior es posa l'últim per omplir els espais petits que et sobrin; i sobretot, mai dels mais, posis les sabates sense bossa!

I tot això per arribar a l'aeroport i que et facin facturar la maleta, perquè no l'has comprat a mida perquè hi càpiga, a la cabina de l'avió!

categoria joves

'3r ex aequo

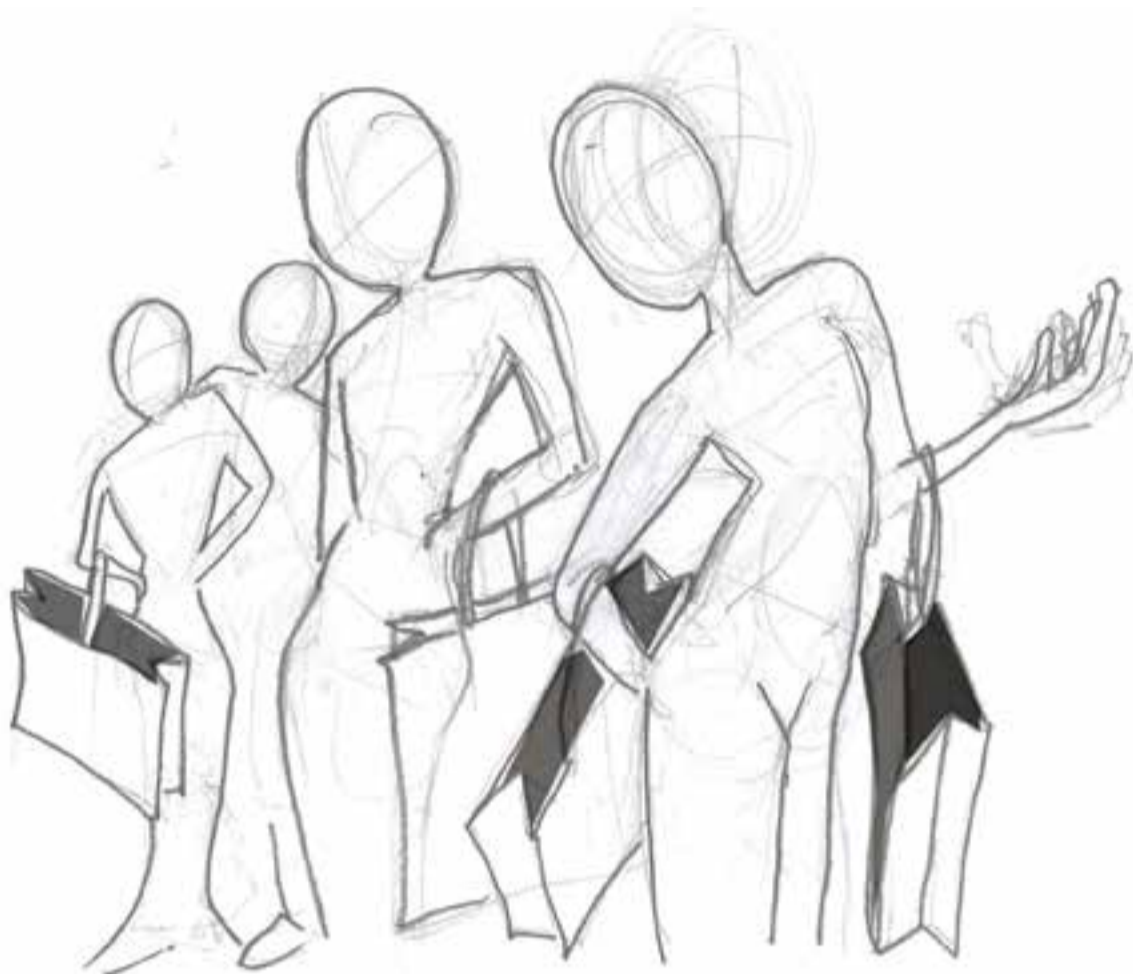
La petita ciutat interminable

Autora:
Anna Gallardo Lajarín

Entrant a la petita ciutat sense sortida, sense cap pes a sobre, lluint la camisa de quadres, els pantalons negres brillants i unes bambes de temporada. S'hi endinsava sabent que no sortiria del llarg camí interminable tan lleuger com arribava. El camí era ple de noies embogides, impactades mirant totes aquelles estàtues vestides amb tota la roba de la nova temporada. En cada portal de la llarga ciutat sortien desenes de noies, no tan impol-lutes com entraven, sortien carregades amb bosses de paper, era una cosa inexplicable per a ell.

Ell, com sempre, mirava assegut. Compartia el moment amb altres homes, mai els havia durat tant la cigarreta. L'únic que feia era canviar de banc de la ciutat cada cop més carregat.

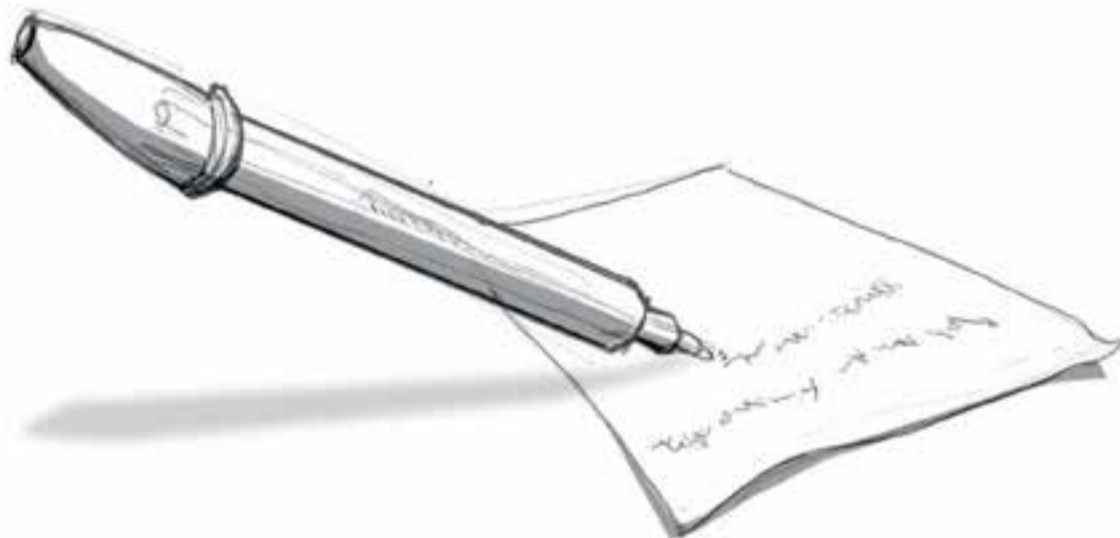
Es preguntava... Es pot saber qui havia inventat aquest tipus de ciutats interminables, absurdes i consumistes? Fins que un home li va explicar que era en un centre comercial.

poesia

'1r

Paraules que diguin

Autora:
Rosa M. Torrens Guerrini

Sentiment diferent a la ment, allaus de paraules dites i no dites tendresa de les mans mirall cercant la forma

Ombres del cos en equilibri, flors del passat i del futur, flors, crits del present d'orgasme rítmic i uníson, a la negra, pors de pell morta de serp sobre el sofà i per terra, paraules que no vull doblegar al poema, que redreço a la horitzontal, paraules que no s'entortolliguin, que diguin com diuen els teus ulls durant molts minuts dient d'un horitzó infinit que podria ser de terra, de mar, de cel, amb o sense núvols, sentiment de tu a dins quan no hi ets, sense imatge, ni so, ni presència, només el teu aire expirat a dins meu, tendresa dels llavis cercant la forma de xiu-xiu de mots semidits entre els dits, sentiment diferent al pit, àvid de fang, obert de llavi, per on s'escolen les teves paraules les dites i les no dites, sentiment que tu t'endinses al pit, des del teu horitzó de *sensedir-hot'hodic*, un horitzó de terra tèbia que avança

i un poema que està cercant la forma del *nodirteu* i que no acaba, vers que no acaba, que està cercant la forma del pit, d'un horitzó de terra tèbia que avança, *fang* en filera que llisca, *fang* un altre cop, per què amarant-se, fa una forma buida que et conté les paraules *quenodius*, paraules que no vull doblegar al poema, que redreço a la horitzontal, paraules que no s'entortolliguin, paraules que diguin.

poesia

'2n

Clavells podrits

Autora:
Caterina Renom López

Clavells podrits floreixen del meu fetge,
els ofegaré amb un barril de sang gastada.
Clavells florits naufraguen per aigües putrefactes,
els cignes excrementen sobre les flors estimades.

Els corbs afamats em seran còmplices:
tenen set de sang,
em picotejaran el ventre, m'esquarteraran.
Cremaran camps de vida fins exterminar-los.
De clavells, ja no n'hi hauran.
¿On aniran els clavells que per a tu alçarem?
¿Aquells també es podriran?

Els clavells que acompanyaren ton cadàver,
pansits en una fossa comuna restaran.
Sembraré per terres estèrils una felicitat irònica;
l'aigua infectada l'absorbirà.

Però els clavells de la teva existència
per tot el meu cos ressonaran.
Regaré els pètals de la teva absència:
Oblidats, entre la misèria floriran.

poesia

'3r

Vint versos

Autor:
Jesús Gómez García

Què puc escriure en vint versos? Pregunto.
Si he de concentrar tot el sentiment
en les poques veus que dessota adjunto:
calen sana cuina i bon condiment!
I, per tastar-los amb discerniment,
dibuixar paraules entenedores
sense obstacles per a la dicció,
que mostrin fàcilment la intenció
i, en declamar-los, fer que, un pèl trist, plores:
moure els assistents al recolliment.
Aquí tinc quasi mitja feina feta,
tot i que sembla fallar la part trista.
Em plau més veure algú, feliç, que es peta
que el pesat ploramiques masoquista.
Sota el risc de semblar un pèl cubista
avanço ferm en aquesta estructura,
plena de mots que no volen dir res
ja siguin dits amb o sense interès:
simple exercici de literatura
d'un esperit que passa per artista.
..ooOoo..

